

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XIII. De De Rebus Ecclesiæ alienandis vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

ut beneficia, sine diminuta.

327

QUÆRES 3. Possitne beneficio collato imponi pensio à beneficiato solvenda? est autem pensio jus percipiendi partem aliquam fructuum ex beneficio alieno. Quæ vel est laicalis, si nini propter causam temporalem, v. gr. in recuperationem laboris vel negotii gesti, in subsidium vite, &c. solvatur, vel Clericalis sive Ecclesiastica, si propter Ministerium spirituale concedatur. Quo præviè notato. Resp. Pensionem à summo Pont. propter plenitudinem potestatis quam habet, & ejus auctoritate etiam ab Episcopo beneficiis imponi posse, quæ conclusio probatione non indiget, cum id quotidiana doceat experientia. debet autem esse pensio moderata, cum rationi contrarium sit, alieno sudore pasci.

TITULUS XIII.

De

De Rebus Ecclesiæ alienandis vel non.

QUÆRES 1. Quid hoc titulo veniat nomine alienationis? R. sp. Nomen alienationis hic non sumitur in sensu stricto pro eo tantum actu quo dominium directum in aliud transfertur, ut sunt donatio venditio permutatio, sed latissime pro omni actu quo dominium seu directum seu utile tantum vel aliud jus in re transfertur. Unde prohibita rerum ecclesiasticarum alienatione prohibetur, Imprimis juxta cap. 5. b. t. donatio, venditio, permutatio, contractus emphyteuticus perpetuus, concessio quæ præmium sit tributarium, constitutio pignoris vel hypothecæ specialis, constitutio servitatis

X 3

tutis

tutis in re Ecclesiastica, transactio per quam res Ecclesiæ transfertur in alium; infeudatio & locatio ad longum tempus *extravag. ambitiosæ unicâ, inde communes b.t.*

QUÆRES 2. Quænam res ecclesiastica aliena prohibeantur? Resp. Res quæ his contristibus alienari vetantur sunt 1. Res Immobiles videlicet prædia, fundi, domus *cap. 5. b.t.* 2. Res mobiles pretiosæ quæ servando servari possunt, ut sunt reliquiae sanctorum insignes, suppellex vel ornatus valde pretiosus, v. gr. vasa aurea, argentea, gemmæ, &c. Quæ sunt de thesauro Ecclesiæ, eique singularem afferunt splendorem; tertia enim immobilibus teste *Barbosæ* æqui parantur. 3. Integreges animalium v. gr. ovium, unde fructus anni percipi consueverunt. 4. Census vel redditus annui *Clem. 1. b.t.* 5. Denique jura & actiones rerum immobilium & mobilium pretiosarum. Alii vero res mobiles, quæ servando servari non possunt, quales sunt quæ usu absumuntur, aut facile veterascunt, v. gr. fructus, vinum, oleum, frumentum, pecudes singulæ, vestes, pecunia quotidiana usi serviens, alienari à Prælatis omissâ solemnitate possunt.

QUÆRES 3. Quid requiratur ad hoc, ut rerum ecclesiasticarum alienatio valeat? Respondit. Duo sunt quæ ad rerum immobilium licitam & validam alienationem requiruntur, nim. causa & forma, sive solemnitates à jure præscriptæ. licet autem causa juxta *Clem. 1. b.t.* propriè loquendo sit duplex, videlicet necessitas & utilitas Ecclesiæ communiter tamen 4. Causæ assignari solent, prima est necessitas ecclesiæ, quæ vel ære alieno laborat,

laborat, vel ruinam aliter inevitabilem minatur, vel patitur, defectum suppelletilis ad cultum divinum necessariæ, ad quam parandam fructus sunt insufficietes. Secunda est evidens Ecclesiæ utilitas cap. I. b.t. in 6. qualis esset si venderetur ager vel prædium, ad aliud melius comparandum; ad alienationem enim non sufficit quod non cedat in damnum, sed requiritur ut sit pro futura. Tertia est pietas, ut dum res ecclesiæ alienatur pro redemptione captivorum, pro alimentatione pauperum, propagacione fidei, defensione Ecclesiæ contra hostes, vel pro aliâ gravi & publica necessitate, sublevandâ. Quarta est incommoditas vel inutilitas, qualis datur si res propter distantiam aliamve similem causam retineri non posset sine damno, vel si sumptus in eam faciendi excederent fructus ex eâ provenientes, forma vel solemnitates jure requisitæ sunt. In Tractatus quo Capitulares congregati inter se conferrunt an alienatio sit futura ecclesiæ utilis, vel præjudiciosa cap. I. b.t. in 6. 2. Consensus majoris partis Capitularium, juxta eâ, quæ tit. 10. dicta sunt. 3. Subscriptio Capituli. 4. Consentus & auctoritas superioris, qualis respectu ecclesiarum cathedralium est Pontifex, respectu aliarum ordinarius.

QUÆRES 4. An si unum ex dictis duabus requisitis deficiat, invalidetur alienatio? Respond. Omnis alienatio deficiente causâ & solemnitate facta in valida est, neque sufficit causa tantum existimata, sed requiritur realis; & si quæ alienatio aliter facta fuerit.

QUÆRES 4. Quæ sit poena in Prælatos bona ecclesiæ male alienantes statuta? Respond.

X 4

Præter

præter nullitatem actūs gesti incurunt excommunicationem extravag. ambitiose h.t. inter commun. Cujus extravagantis dispositioni multi Prälati contraveniunt, excommunicationi contemptā, se quā conscientiā viderint ipsi. Quarant. in summ. bularii V. alienatio rer. eccles. num. 5. Trident. sess. 25. de reform. c. II.

TITULUS XIV.

De

Precariis.

QUÆRES I. Quid sint precariæ? Respond. precariæ & precarium licet voce multūm convenient, reipsa tamen sunt diversi contractus precarium enim Iure Civili cognitum, est contractus quo alicujus rei usus petenti gratis conceditur revocandus ad arbitrium concedentis l. I. § 2. ff. § cap. fin. b. t. precariæ vero vel precaria est contractus Jure Canonico introductus quo rei immobilis usus alicui roganti rernumerationis causā conceditur, vel in perpetuum, vel ad certum tempus v.g. ad quinquennium, ita ut ante hujus lapsū nequeat revocari. gloss. in cap. i. b. t. verb. precaria. & ibi Abbat. num. 1. § 3. juxta quas definitiones præcaria differunt à precario: Primo, quod hoc res etiam mobiles l. 4. ff. b. t. illis vero non nisi immobiles concedantur can. si canonomus, can. precariæ c. 12. q. 2. Secundo, quod precariæ ad tempus vitæ, vel aliud certum tempus concedantur, non revocabiles, nisi tempore lapsū; precarium vero ad incertum tempus durar, & semper sit revocabile. Tertio, quod in preca-